

[Aksel Larsen.]

Sukker her i Danmark er inklusive Sukkerordningen beskattet med et Beløb af 27 Mill. Kr. om Aaret — det er den danske Produktion af Sukker, det drejer sig om —, og det udgør saadan noget som 18 Øre pr. kg Sukker, der sælges i Detailhandelen. Hvis man vilde gavne Sukkerroeværkerne, skulde man først og fremmest afskaffe den indirekte Beskatning af Sukker, saa tror jeg, det vilde blive rentabelt at dyrke Sukkerroer, og samtidig vilde den Sukkerpris, som Forbrugerne maa betale, kunne nedsættes ganske betydeligt.

Kornordningen hører med til Rækken af prishævende Foranstaltninger; men det er jo indlysende for enhver, at den kun gavner det store kornproducerende Landbrug, medens den skader Husmændene i allerhøjeste Grad.

Og endelig har vi som den sidste af de Ordninger, som jeg her føler Trang til at beskæftige mig med, Smørordningen, der vel næsten er endnu mere horribel end nogen af de andre Ordninger, men som man alligevel stædigt holder fast ved. Den har medført, at Landbrugerne faar mindre for deres Mælk, end de fik, før Smørordningen blev gennemført, og at de danske Forbrugere af Smør skal betale en kolossal Overpris. Kort sagt: alle Parter lider derunder, men alligevel holder Regeringen og de store Partier her i Tinget stædigt fast ved denne Ordning — den skal fortsættes.

Og medens jeg er ved Smørordningen, kan jeg ikke undlade at beskæftige mig med Mælkepriserne. De illustrerer nemlig paa træffende Maade, hvilket Prisproblem der bestaar her i Landet, og hvad det er, der generer Landbruget i den Retning. Sød Mælk koster pr. Liter i København 28 à 29 Øre; sød Mælk betales paa Landet ved Stalddøren med, jeg tror højst 6 Øre pr. Liter. Jeg synes ikke, man behøver at have store Regnekundskaber for at kunne se, at der er et Misforhold her. Og det, der er galt for Mælkens Vedkommende, er ikke, at den Mælkepris, som Forbrugerne maa betale, er for lav — den er tværtimod for høj — nej, det, der er galt, er, at det, der betales ved Stalddøren, er for lidt. Vi har saa horrible Tilstande paa dette Omraade, at for nylig blev en Mælkeforhandler i København meldt til Politiet, fordi han averterede med Mælk til 20 Øre pr. Liter. Det skulde forbydes; Mælk maa ikke sælges saa billigt.

Vi kan forlade Eksemplet med Mælken og gaa over til omtrent alle andre Landbrugsprodukter, der sælges til Menneskeføde. Vi vil da se, at Forskellen mellem

Prisen ude paa Landet og den Pris, der forlanges af Forbrugerne, er kolossal, at den Procentdel, eller rettere sagt de Procentdele, der gaar i Mellemlandelens Lommer, er blevet mange Gange forøget siden 1913.

Dermed er der givet et Fingerpeg om, i hvilken Retning en effektiv Prispolitik burde gaa. Man kan sikkert naa dertil, at Landbrugerne kan faa noget mere for deres Produkter, uden at de Priser, der kræves af Forbrugerne, sættes i Vejret, ja maaske endda saaledes, at disse Priser nedsættes. Men man har hidtil fra Regerings eller Rigsdags Side ikke villet gaa denne Vej; man har ikke saa meget som foretaget en Undersøgelse af dette vigtige Problem.

Derimod er der adskillige lethenede Agitatorer, som rejser ud i Landet og lamenterer over Misforholdet mellem Pristallet paa Landet og Pristallet i Byerne. Det er ganske uberettiget at beklage sig over denne Forskel. Man siger: Pristallet paa Landet er 80, og Pristallet i Byerne er 165. Ja, men dette sidste Pristal paa 165 omfatter bl. a. de Priser, Forbrugerne maa betale for Landbrugsprodukter.

Det, det drejer sig om at undersøge, er altsaa: Hvorfor forsvinder der saa meget i Mellemlandelens Lommer? hvordan begrænser vi Mellemlandelens Gevinst — og jeg er ikke helt sikker paa, at vi ikke her bliver nødt til at kigge lidt paa Andelselskaberne —, og hvordan kan vi gavne Landbruget uden at vælte Byrden over paa den forbrugende Befolkning?

En saadan Lovgivning har man fra Regerings og Rigsdags Side ikke villet være med til. Man har stædigt holdt paa, at det, der skulde til, var blot i Almindelighed forøgede Priser for Forbrugerne, saa vilde det nok trække sig i Lave. Men det har vist sig, at ingenting har trukket sig i Lave undtagen for det store Landbrug.

Der er ganske vist een Foranstaltning, som ikke direkte virker prisforhøjende, og det er Akkordlovgivningen, men den har til Gengæld andre Virkninger, som er mindst lige saa uretfærdige. Akkordlovgivningen paalægger jo nemlig nødstedte Landbrugere at bedrage dem, de skylder Penge. De skal kunne faa Akkord for den Del af Gælden, der ikke er pantsikret, og det vil sige, at deres Leverandører af forskellige Produkter, altsaa Købmanden eller Landhaandværkeren, skal tvinges til at gaa ind paa en Akkord, hvorved de kun faar en Brøkdel af deres faktiske Tilgodehavende. En tilsvarende Akkord kan derimod ikke opnaas for de pantsikrede Fordringers Vedkommende, og det vil altsaa sige, at man paa